

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-298/17-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školy / školského zařízení	Mateřská škola Uhelná, příspěvková organizace
Sídlo	Uhelná 71, 790 68 Uhelná
E-mail právnické osoby	ms.uhelna@tiscali.cz
IČ	73184284
Identifikátor	600150259
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Renata Franková
Zřizovatel	obec Uhelná
Místo/místa inspekční činnosti	Uhelná 71, 790 68 Uhelná
Termín inspekční činnosti	27. 3. 2017 – 28. 3. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

V jednotřídní mateřské škole (dále MŠ, škola) bylo ke dni inspekce vzděláváno 26 dětí (kapacita školy je 30 dětí). Ve věkově smíšené třídě se aktuálně vzdělávalo devět dětí před nástupem k povinné školní docházce, z nichž mělo pět dětí odklad povinné školní docházky. Dvě děti byly se speciálními vzdělávacími potřebami, z nich jedno bylo vzděláváno s podporou individuálního vzdělávacího plánu. Třetina dětí byla ze sociálně znevýhodněného prostředí. Mateřská škola přijímá i děti mladší tří let, ke dni inspekce bylo mladší tří let jedno dítě.

Provoz MŠ probíhá od 6.15 do 16.00 hodin, úplatu za předškolní vzdělávání škola po dohodě se zřizovatelem nevybírá. Stravování dětí zajišťuje mateřská škola ve vlastní školní jídelně, po celou dobu pobytu dětí je zabezpečen pitný režim. Mateřská škola je situována ve starší vilce upravené pro potřeby předškolního vzdělávání s přilehlou školní zahradou a blízkým přírodním okolím.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce rozvoje MŠ pro období 2016-2020 vychází z prostředí a reálných možností školy. Stručně shrnuje základní cíle v oblastech věcných a personálních podmínek, spolupráce s rodiči a obcí, životosprávy, psychosociálních podmínek a řízení mateřské školy. Na koncepci školy navazuje školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV), v němž je kladen důraz na získávání funkčních gramotností, vytváření kamarádského a partnerského prostředí, posilování emoční inteligence, sociálních dovedností a uplatňování vlastní aktivity a iniciativy dětí. Jeho součástí jsou také strategie pro vzdělávání dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Předškolní vzdělávání aktuálně zajišťují ředitelka školy s dlouhodobou praxí (ve vedení školy působí již 27 let), učitelka s kratší dobou praxe a asistentka pedagoga se školní asistentkou (všechny s požadovanou kvalifikací). V malém kolektivu zaměstnanců probíhá řízení mateřské školy spíše neformálně v rámci každodenního setkávání všech pedagogických pracovníků. Na pravidelných pedagogických radách jsou řešeny organizační záležitosti i využívání vhodných pedagogických strategií nebo poznatků ze vzdělávání pedagogů, které vychází převážně z potřeb školy a záměrů ŠVP PV. Kontrolní činnost realizuje ředitelka školy kratšími režimovými vstupy do vzdělávacího procesu a hospitacemi u učitelky. Hospitační činnost však vedla jen v malé míře k uplatňování moderních přístupů ve vzdělávání s využíváním pestrého spektra metod především při řízených činnostech dětí včetně důsledné diferenciací aktivit dle individuálních a aktuálních učebních dovedností, schopností a potřeb dětí. Nedostatky v řízení školy byly zjištěny rovněž v rozsahu a obsahu vedené povinné školní dokumentace.

Pro zajištění předškolního vzdělávání má škola velmi dobré prostorové a materiální podmínky. Jejich postupné zkvalitňování je jedním ze záměrů, které se vedení školy daří naplňovat a současně je odrazem zájmu a vstřícnosti zřizovatele. Uplynulé období bylo např. spojeno se zateplením budovy školy, výměnou oken, vybavením prostor vhodným dětským nábytkem podporujícím samostatnost a svobodnou volbu dětí při užívání hraček a pomůcek. Pořízeny byly stolky a židle zohledňující antropometrické potřeby dětí nebo odpočinkový kout. Zájem o rozvoj školy projevují i její další partneři, s přispěním soukromého dáorce byly např. pořízeny helmy pro sportovní aktivity dětí nebo trička pro děti i pedagogy. Členité prostory školy v obou podlažích jsou světlé a čisté, příznivý dojem podporuje také výzdoba tvořená z dětských prací. Tematická zákoutí jsou účelně uspořádána a zohledňují rozdílné potřeby jednotlivých věkových skupin dětí. Ve druhém podlaží budovy

MŠ mají děti k dispozici samostatnou ložnici, místnost pro pohybové aktivity a účelně zařízenou klidovou místnost vedle ložnice, kde se zejména v rámci odpoledního odpočinku pod vedením učitelek věnují individuálním klidovým činnostem. Ve všech prostorách MŠ i při pobytu venku byla zajištěna a podporována bezpečnost dětí.

Pro spolupráci se zákonnými zástupci vytváří škola náležité podmínky. Všechny pedagogické pracovnice s nimi komunikují neformálně při předávání dětí, v rámci společných akcí pro děti a rodiče (např. Den jablek, Den dýní, tradiční setkávání při zdobení perníčků, výtvarném tvoření a na maškarním bále) i na třídních schůzkách nebo při individuálních konzultacích. Názory a postoje zákonných zástupců škola zjišťuje zejména formou individuálních rozhovorů, cílené dotazníkové šetření ve sledovaném období nerealizovala.

K plynulému přechodu dětí do základního vzdělávání přispívá spolupráce se základní školou v nedalekém městě Javorník. Před zápisem do první třídy základní školy uskutečňuje MŠ schůzku zákonných zástupců dětí s budoucí učitelkou základní školy, na níž je mimo jiné projednávána problematika školní zralosti či odkladu povinné školní docházky. Učitelky MŠ se také pravidelně účastní zápisu dětí do první třídy.

Sounáležitost s místem, kde děti žijí, posiluje škola spoluprací s obcí, děti se účastní lampionového a masopustního průvodu, zpívání u vánočního stromečku, čarodějnického odpoledne nebo vystoupení pro seniory. K partnerům školy patří také mateřská škola v obci Vlčice, s níž pořádá např. sportovní olympiády, společně se účastní kulturních a vzdělávacích akcí v bližším okolí (divadelní a hudební představení apod.).

K prezentaci na veřejnosti využívá škola prostor v místním tisku „Uhelňáček“ i sociální sítě.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Plánování a realizace pedagogického procesu vycházely ze ŠVP PV. Cíle zahrnovaly všechny vzdělávací oblasti, byly provázány se vzdělávací nabídkou a dalšími aktivitami. Dopolední proud vzdělávání probíhal tradičním způsobem, rozdělený na spontánní ranní hry a řízenou činnost po svačině. Pro volné hry a spontánní aktivity měly děti dostatek času, mohly využít nabídky didakticky zacílených, výtvarných a pracovních činností pod vedením učitelky. Děti měly možnost rozvíjet své předmatematické, předčtenářské i grafomotorické dovednosti. Vzdělávací nabídka navazovala na dříve získané znalosti a dovednosti dětí, korespondovala s probíraným tématem. V části řízených činností však převažovala frontální forma vzdělávání, v menší míře byla zařazována práce dětí ve skupinách a dvojicích s posilováním schopnosti spolupráce, objevování, uplatnění vlastní iniciativy, rozhodování nebo experimentování. Děti získávaly poznatky z oblasti přírodovědné, procvičovaly zrakové a sluchové vnímání i osvojování pojmů. Učitelky kladly na děti většinou přiměřené a srozumitelné požadavky, přemíra verbálních metod s převažujícím slovním projevem učitelek však v části vzdělávacího programu vedla ke snižování zájmu dětí, což se projevovalo částečnou nepozorností nebo vyrušováním. Hodnocení ze strany pedagogických pracovníků bylo převážně pozitivní, děti motivovalo a podávalo jim zpětnou vazbu k dosaženým výsledkům. Jen výjimečně však byly děti vedeny k sebehodnocení či vzájemnému hodnocení.

Na řízené činnosti tematicky navazoval pobyt venku s plněním problémových úkolů environmentálního zaměření (třídění odpadu, ochrana přírody a vodních zdrojů). Na školní zahradě měly děti dostatečný prostor ke spontánním pohybovým aktivitám, v menší míře byly děti vedeny k pohybu a k cíleně zaměřeným zdravotně preventivním aktivitám v prostorách MŠ, přestože má pro ně škola nadstandardní podmínky s vhodným vybavením.

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami se především při ranních a odpoledních činnostech příkladným způsobem věnovala asistentka pedagoga, která se zaměřila na rozvoj smyslového vnímání, pojmového myšlení, předmatematické gramotnosti a rozvoj komunikativních schopností. Cílená individuální podpora byla poskytována i ostatním dětem včetně dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí nebo dětí před nástupem k povinné školní docházce.

Odpovídající samostatnost prokazovaly děti při stravování a sebeobsluze, přirozeně zvládaly přesuny v prostorách mateřské školy a při pobytu venku. Při hygieně dětí docházelo k nežádoucím prostojům a čekání z důvodu dispozičně menšího sociálního zařízení. Při odpoledním odpočinku měly děti možnost relaxovat podle svých individuálních potřeb.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Mateřská škola podporuje rozvoj osobnosti dětí, učitelky získávají informace o vzdělávacích pokrocích na základě jejich přirozeného projevu. Vedou přehlednou a poměrně podrobnou pedagogickou diagnostiku, která rovnoměrně směřuje k naplňování všech klíčových kompetencí uvedených ve ŠVP PV. Součástí je i portfolio doplněné o kresbu postavy a pracovní listy. Získané údaje jsou ale pouze dílčím způsobem záměrně využívány při plánování vzdělávacího procesu a k přípravě individuálně diferencovaných vzdělávacích aktivit, včetně cílené podpory dětí s odkladem povinné školní docházky.

O postupech práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, uplatňování a účinnosti podpůrných opatření, vedla důkladné záznamy ve spolupráci s učitelkou asistentka pedagoga, společně je k plánování a realizaci dalších kroků také průběžně využívaly. Při stanovování opatření při jejich vzdělávání spolupracuje škola se školskými poradenskými zařízeními. V případě potřeby je zákonným zástupců všech dětí doporučována spolupráce s logopedkou. Menší pozornost však byla věnována průběžnému zařazování cílených preventivně logopedických aktivit v průběhu vzdělávání.

Evaluace předškolního vzdělávání je prováděna pravidelně vždy po ukončení tematických celků. V malé míře je využíváno systematické vyhodnocování využitých metod, forem, pedagogických přístupů s cílem sebereflexe učitelek. Pozitivem je vedení přehledné kroniky mateřské školy s fotodokumentací a komentáři shrnující její působení.

Úroveň dosahovaných výsledků vzdělávání dětí, odpovídala očekávaným výstupům stanoveným ve ŠVP PV, věkovým i individuálním zvláštěstí dětí. Příznivý dopad na výsledky vzdělávání měla vzájemná tolerance, zdvořilost a porozumění mezi dětmi i dospělými. Děti se projevily přirozeným dětským způsobem, dodržovaly pravidla soužití, vztahy mezi nimi byly přátelské. Bezprostředně mezi sebou komunikovaly, uměly pojmenovat věci kolem sebe, reprodukovaly říkanky a písničky.

Závěry

Hodnocení vývoje

- v součinnosti se zřizovatelem školy byly v uplynulých letech průběžně zkvalitňovány materiální podmínky.

Silné stránky

- velmi dobré vzájemné vztahy se zřizovatelem a dalšími partnery, jež kladně ovlivňují zázemí a chod školy a vedou k podílu dětí na společenském životě v obci a okolí,

- vytvoření podnětného, podporujícího a bezpečného sociálního prostředí pro vzdělávání dětí,
- přirozené začleňování dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí a dětí se speciálními vzdělávacími potřebami s využitím cílené podpory asistentky pedagoga i školní asistentky.

Slabé stránky

- převažující frontální formy práce při didakticky zacílených činnostech s menší mírou zařazování skupinové práce, práce ve dvojicích nebo kooperativních aktivit,
- méně důsledná diferenciací vzdělávací nabídky dle aktuálních schopností, učebních dovedností a potřeb dětí,
- v menší míře zařazování cílených aktivit podporujících experimentování, objevování, řešení problémových otázek a úkolů,
- nedůsledné využívání sebehodnocení a vzájemného vrstevnického hodnocení dětí,
- pouze částečné využívání pedagogické diagnostiky ke konkrétním individuálním opatřením při vzdělávání směrem k jednotlivým dětem,
- nedostatky ve vedení povinné dokumentace školy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- hospitační činnost obohatit realizací vzájemných hospitací s cílenou diskuzí o vhodnosti zařazování širšího spektra metod a forem při předškolním vzdělávání,
- obohacovat vzdělávací nabídku zařazováním kooperativních činností dětí ve flexibilních skupinách a aktivitami podporujícími objevování, samostatné řešení problémů, experimentování a iniciativu,
- do vzdělávací nabídky přirozenou formou zařazovat preventivně logopedické aktivity a zdravotně preventivní cvičení dětí,
- uplatňovat při všech aktivitách, včetně didakticky zacílených činností, cílenou diferenciací a individualizací dle aktuálních schopností, dovedností a potřeb dětí,
- cíleně se zaměřit na uplatňování různých způsobů sebehodnocení i vzájemného vrstevnického hodnocení dětí,
- vyhodnocovat důsledněji účinnost využitých metod, forem a pedagogických přístupů vyučujícími při evaluaci realizovaných tematických celků,
- navazovat na vyhodnocování pokroků a vzdělávacích výsledků všech dětí v průběhu školního roku stanovováním konkrétních pedagogických záměrů pro podporu jejich dalšího vývoje,
- zajistit úplnost vedené povinné dokumentace školy.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Mateřská škola Uhelná, ze dne 8. 8. 2002 včetně Dodatku č. 1 ze dne 14. 6. 2005
2. Obec Uhelná, Potvrzení ve funkci ředitelky, ze dne 7. 5. 2012
3. MŠ Uhelná, Žádost o povolení výjimky z počtu dětí v MŠ, ze dne 11. 5. 2016
4. Povolení výjimky z počtu dětí v MŠ, ze dne 20. 5. 2016
5. Výkaz S1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2016
6. Koncepce rozvoje Mateřské školy Uhelná pro období 2016-2020
7. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2015/2016, ze dne 24. 2. 2017
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem Okno do světa, Čj.: 6/2016, s platností od 1. 6. 2016.
9. Třídní vzdělávací program, školní rok 2016/2017
10. Třídní kniha, školní rok 2016/2017 ke dni inspekce
11. Školní řád mateřské školy, s platností od 1. 1. 2011 a aktualizací ke dni 1. 1. 2017 (včetně podpisů všech zaměstnanců MŠ a podpisů zákonných zástupců dětí na prezenční listině z rodičovské schůzky)
12. Školní matrika (žádost o přijetí, rozhodnutí o přijetí, oznámení o rozhodnutí o přijetí, evidenční listy dětí s požadovanými údaji), školní rok 2015/2016, 2016/2017
13. Přehled docházky dětí, školní rok 2016/2017 ke dni inspekce
14. Hodnotící záznamy rozvoje dětí, dle docházky dětí do mateřské školy
15. Portfolia dětí, školní rok 2016/2017
16. Plán kontrolní a hospitační činnosti, školní rok 2016/2017
17. Záznamy z hospitační činnosti, školní rok 2015/2016, 2016/2017
18. Kronika školy, vedená od školního roku 2001/2002 ke dni inspekce
19. Uhelňáček č. 1/2017 (časopis obce s prezentací mateřské školy)
20. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2016/2017
21. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedená k termínu inspekční činnosti
22. Úvazky a pracovní doba, školní rok 2015/2016, 2016/2017 a od 1. 12. 2016
23. Doklady související se zajištěním bezpečnosti dětí, školní rok 2016/2017

24. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy
25. Doklady související se zabezpečením školního stravování, školní rok 2016/2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu / na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Zonna Bařinková, školní inspektorka	Zonna Bařinková v. r.
Mgr. Petra Opletalová, školní inspektorka	Petra Opletalová v. r.
Bc. Zdeňka Turková, kontrolní pracovnice	Zdeňka Turková v. r.

V Olomouci 21. 4. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Renata Franková, ředitelka školy	Renata Franková v. r.
----------------------------------	-----------------------

V Uhelné 27. 4. 2017